

Participació i convivència

Objectius:

- Valorar les dificultats de posar-se d'acord en un procés de participació i convivència.
- Reproduir diversos rols que es donen en la societat actualment.
- Posar en pràctica habilitats com l'elaboració d'estratègies, la presa de decisions, la recerca d'aliances, l'adaptació al canvi,...

Paraules Clau: Diversitat i convivència, participació, comunitat.

Material: Fitxes dels diferents personatges.

Durada: dues hores (es poden fer dues sessions d'1 hora)

Núm. participants: entre 15 i 30

Etape educativa: Pioners (15-18 anys)

Descripció de l'activitat:

El dinamitzador de l'activitat, repartirà als joves la definició del seu personatge.

Se'ls explicarà que representaran una sèrie de persones d'un poble/ciutat que han estat convidats a participar en un procés que s'ha obert per definir el pla de convivència.

La seva funció del **dinamitzador serà la de guia del procés de participació.**

Com a guia rebrà a tots els personatges i els agrairà la seva voluntat per participar en el procés d'elaboració del Pla de Convivència de la seva ciutat o poble, ja sigui en nom d'una entitat o a títol individual.

Explicarà als assistents que l'objectiu de la reunió és establir les línies d'actuació d'un nou Pla que l'Ajuntament vol engegar: El Pla de Convivència.

Si ens trobem amb joves de diferents poblacions el dinamitzador pot contextualitzar un territori més o menys conegut per a tots per a fer-ho més proper, si són tots d'un mateix poble, ciutat o barri, es contextualitzarà en aquest. Abans de començar identificaran les característiques d'aquest: zona geogràfica, nombre i tipologia de població, dinàmica i tradició associativa, relació entre l'administració i la ciutadania,...

Els joves han d'entendre que es tracta d'un procés a partir del qual es definiran les **accions a dur a terme des de l'Ajuntament i les entitats per desenvolupar un pla de convivència al seu poble.**

Hi ha 20 definicions de personatges. En el cas de voler realitzar l'activitat amb un grup superior a 24 joves es poden afegir personatges o bé doblar-ne alguns tenint en compte que poden haver-hi entre tres o quatre persones amb la funció d'observadores. Si es tracta d'un grup petit, com a màxim hi haurà dos observadors i caldrà pensar quins personatges s'eliminen.

Tot i que en alguns personatges es defineixi el gènere, es pot adaptar al de qui li toqui el paper, de totes maneres recomanem adaptar els perfils a la realitat del grup.

Abans que els joves llegeixin els seus personatges, se'ls explicarà la dinàmica del joc.

La proposta de **temporalització** per desenvolupar el joc de rol és la següent:

- Tindran 10 minuts per llegir-se el seu personatge i pensar en la seva estratègia individual: com vol el seu personatge que sigui aquest pla convivència; quins arguments té per convèncer a altres persones,... És important que es prenguin aquest temps per interioritzar realment la realitat del personatge i les seves necessitats.
- Es dedicaran 15 minuts a la presentació del personatge. Cal evitar que simplement llegeixin el paper, sinó que l'interpretin.
- Passats aquests deu minuts s'iniciarà una roda en que els personatges hauran de buscar aliances entre la resta de participants per poder aconseguir els seus objectius. Aquesta estona també serà d'uns 10 minuts.
- A continuació hauran d'agrupar-se entre els qui pensin que tenen més punts en comú o poden aconseguir millor els seus objectius. Tindran 15 minuts per preparar una proposta grupal i escollir un portaveu. Segons com sigui el grup potser cal donar-los idees sobre quin tipus de propostes podrien fer (construcció d'un casal, creació d'un pla d'intercanvi cultural –lingüístic, gastronòmic, literari, de dansa, musical...-, incentius per participar de les colles de cultura popular o parlar català,...)
- Si cal dividir la dinàmica en dues sessions aquest és el moment d'aturar l'activitat per continuar-la en un altre moment. Recomanem aleshores que els grups anotin les seves propostes.
- Un cop elaborades les propostes, cada grup tindrà entre 5 i 10 minuts per presentar-la a la resta de personatges.
- Un cop totes les propostes han estat presentades, es passarà a votar en secret les diferents propostes. Es farà el recompte i es procedirà a la posada en comú.

Per la posada en comú els alumnes podran diferenciar entre la seva opinió personal i la del seu personatge. Primer es demanarà als observadors que expliquin que han observat durant tota la dinàmica, quines persones assumien millor els seus personatges, quines tenien més capacitat assertiva, si hi ha hagut molt "joc brut",...

També **s'analitzaran aspectes** com:

- Quina ha estat la proposta vencedora? Si no haguessin seguit cap rol el resultat hagués estat molt diferent?
- Heu trobat a faltar la presència d'algun personatge o agent implicat?
- Algú ha canviat de proposta a l'hora de votar?Perquè?
- Quines dificultats han sorgit per buscar complicitats?
- Quines dificultats han tingut per assumir els personatges?
- Quines eines o recursos hi ha per incidir al nostre entorn?

Annex 1: Fitxes dels personatges

<p>DEFINICIÓ DEL PERSONATGE:</p> <p>Dona adinerada, que després de viatjar pel tercer món en viatges de luxe, ha constituït una associació per ajudar a les persones immigrades en el seu assentament a Catalunya.</p> <p>Vols que l'ajuntament doni diners a la teva associació per obrir una línia de micro-crèdits per a que els immigrants muntin els seus propis negocis.</p> <p>El teu marit treballa en una caixa important i tens assegurada la col·laboració d'una entitat bancària.</p>
<p>DEFINICIÓ DEL PERSONATGE:</p> <p>Home magrebí, membre del col·lectiu vinculat a la "mesquita" del poble. La mesquita és una local on hi feu d'altres activitats. No heu tingut mai cap problema amb el veïnat, però se us acaba el contracte i teniu por que no us renovin el lloguer, o que pugin tant el preu que no el pugueu parlar.</p>
<p>DEFINICIÓ DEL PERSONATGE:</p> <p>Professor de secundària i cap d'estudis. En el darrer any t'han arribat nou joves d'origen immigrant al centre fora del període de matrícula. El professorat està fart perquè no teniu aula d'acollida ni cap suport específic del departament d'educació, i no sap com fer bé aquesta tasca.</p>
<p>DEFINICIÓ DEL PERSONATGE:</p> <p>Ets un noi de 14 anys, que has arribat a Catalunya, després que els teus pares marxessin del Perú fa quatre anys. T'has trobat amb uns pares una mica diferents, que treballen moltes hores i quasi bé no et fan ni cas. A l'Institut ets nou i no entens massa bé com funciona tot, i a sobre és tot molt car i parlen en Català!</p> <p>T'agradaria conèixer altres nois i noies com tu i poder tenir un espai de trobada, per fer esports, activitats,...</p>
<p>DEFINICIÓ DEL PERSONATGE:</p> <p>Ets treballador social de l'ajuntament, darrerament tens molts usuaris d'origen extracomunitari i trobes a faltar sortides específiques per a joves i adults sense regularitzar. No hi ha masses sortides.</p> <p>T'agradaria entrar en contacte amb les entitats del municipi que treballen amb la immigració per a buscar conjuntament fórmules per resoldre aquests buits.</p>
<p>DEFINICIÓ DEL PERSONATGE:</p> <p>Ets una dona membre d'un col·lectiu de persones immigrades d'origen llatinoamericà del municipi. Fa ja deu anys que vius al municipi, estàs casada amb un català, tens un fill i bona relació amb les entitats del barri.</p> <p>T'agradaria consolidar les activitats del col·lectiu, però et costa molt motivar als teus compatriotes.</p>

<p>DEFINICIÓ DEL PERSONATGE:</p> <p>Ets membre del Col·lectiu en defensa de la llengua i la cultura Catalanes. Ets molt obert i gens racista, però estàs fart de que els immigrants que ja porten molt temps al municipi no parlin català.</p> <p>Vols fomentar l'aprenentatge de la llengua i la cultura catalana entre els estrangers.</p>
<p>DEFINICIÓ DEL PERSONATGE:</p> <p>Noia equatoriana de 23 anys, amb un fill de 2 anys i embarassada, el pare dels teus fills ha tornat a equador i passa de tu i dels nens.</p> <p>Necessites feina i casa, ja que vius en una habitació amb dret a cuina amb quatre famílies més.</p>
<p>DEFINICIÓ DEL PERSONATGE:</p> <p>Home d'uns 50 anys. Per a tu la solució del problema de la immigració està en els països d'origen. S'haurien d'arreglar els seus països i no venir aquí a empenyar...</p>
<p>DEFINICIÓ DEL PERSONATGE:</p> <p>Regidor d'un partit polític. Vols fomentar les polítiques socials sense discriminacions ni positives ni negatives. No et sembla correcte fomentar serveis específics per a la immigració, sinó fomentar que els que ja existeixen s'adaptin a les noves necessitats.</p>
<p>DEFINICIÓ DEL PERSONATGE:</p> <p>Regidora d'un partit polític. Vols facilitar als immigrants la seva integració al municipi. Creus que cal fomentar iniciatives i projectes específics per ajudar als "pobres immigrants" a adaptar-se</p>
<p>DEFINICIÓ DEL PERSONATGE:</p> <p>Membre de l'Ateneu del poble. Teniu una secció de voluntaris que vol treballar per aconseguir la participació de les persones immigrades i fomentar espais de trobada i de participació. Us costa molt arribar als col·lectius. No voleu fer activitats específiques per a ells, sinó que ells les proposin i les dinamitzin en el vostre espai.</p>
<p>DEFINICIÓ DEL PERSONATGE:</p> <p>Noia nascuda a Catalunya, filla de pares magrebins, estàs farta de que et considerin immigrant fins que obres la boca i parles en Català. Vols fomentar projectes de sensibilització per trencar els tòpics que no es corresponen amb la realitat.</p>
<p>DEFINICIÓ DEL PERSONATGE:</p> <p>Home gambià. Vas ser el primer estranger negre al municipi. Tothom et coneix i tens un capgross que surt a cada festa major. Estàs fart de que et demanin la teva participació com a immigrant en els actes polítics i socials del municipi, ja que portes una vida com la de qualsevol altre persona del municipi després de 25 anys de viure-hi.</p>
<p>DEFINICIÓ DEL PERSONATGE:</p> <p>Noi de 30 anys. Has estudiat psicologia i et preocupa molt el tema del dol migratori perquè la teva parella és immigrada i ho està passant molt malament. Vols que l'ajuntament organitzi</p>

algun tipus d'activitat de suport per a aquest tema.

DEFINICIÓ DEL PERSONATGE:

Cap de la colla bastonera del municipi. Ja fa anys que hi ha dues o tres persones d'origen estranger a la colla. No entens perquè a la resta d'espais costa tant que les persones immigrades hi participin.

Vols participar d'un futur espai de trobada entre col·lectius, entitats del poble si entitats i serveis que treballin amb persones immigrades.

DEFINICIÓ DEL PERSONATGE:

Metge del CAP del municipi, ja fa anys que us arriben dones magribines que no entenen Català ni Castellà i voldríeu promoure algun tipus d'iniciativa per canviar la situació. Ja hi ha hagut dos casos de risc de mort per no comprendre bé les indicacions mèdiques.

Per a pensar-hi: Si us interesses aprofundir en aquests aspectes podeu consultar diverses webs on s'expliquen processos de participació i Plans de Convivència i comunitaris d'alguns municipis de Catalunya. Pot ser interessant per a engrescar als joves a conèixer com es desenvolupen en la realitat aquests processos, i inclòs per motivar-los a vincular-se a processos participatius que es realitzin en el seus municipis.